

УДК 339.54

JEL Classification: F23

DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6\(39\).47-55](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6(39).47-55)

Л.М. Романюк, доц., канд. екон. наук

Центральноукраїнський національний технічний університет, м. Кропивницький, Україна

Сучасні тенденції міжнародної економічної діяльності України

Стаття присвячена аналізу сучасних тенденцій міжнародної економічної діяльності України. Визначено основні країни-партнери в експортній та імпорتنій діяльності України у 2020 році. Виявлено тенденції міжнародної економічної діяльності України у 2020 році порівняно з 2019 та 2013 роками. Здійснено SWOT - аналіз: виявлено сильні, слабкі сторони, можливості та загрози, напрями подолання слабких сторін та загроз з використанням можливостей та сильних сторін. Зазначено проблеми, які необхідно вирішити для підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності України.

експорт, імпорт, SWOT - аналіз, потенціал, діяльність, торгівля

Л.М. Романюк, доц., канд. екон. наук

Центральноукраїнський національний технічний університет, г. Кропивницький, Украина.

Современные тенденции международной экономической деятельности Украины

Статья посвящена анализу современных тенденций международной экономической деятельности Украины. Определены основные страны-партнеры по экспортной и импортной деятельности Украины в 2020 году. Выявлены тенденции международной экономической деятельности Украины в 2020 году в сравнении с 2019 и 2013 годами. Проведен SWOT - анализ: определены сильные, слабые стороны, возможности и угрозы, направления преодоления слабых сторон и угроз с использованием возможностей и сильных сторон. Определены проблемы, которые необходимо решить для повышения эффективности международной экономической деятельности Украины.

экспорт, импорт, SWOT - анализ, потенциал, деятельность, торговля

Постановка проблеми. Міжнародна економічна діяльність країни посідає особливе місце в складній системі світогосподарських зв'язків. Вона відображає взаємну економічну залежність товаровиробників різних країн світу. Актуальність розвитку міжнародної економічної діяльності зростає.

Одним із важливих економічних векторів, які утворюють основу «Національної економічної стратегії – 2030», є спрямованість економічного розвитку країни на забезпечення ефективності використання експортно-імпортного потенціалу країни.

Слід зазначити, що наразі в Україні сформувався досить несприятливий клімат для ефективної експортно-імпорتنій діяльності, обумовлений військовими діями на Сході країни, економічною кризою, спричиненою пандемією COVID-19, несприятливими умовами інвестиційного клімату, недосконалістю податкової та законодавчої системи, тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням стану міжнародної економічної діяльності України займалися вітчизняні та закордонні фахівці. Так, Рахман М.С. та співавтори визначили основні тенденції розвитку та зазначили проблеми функціонування цієї діяльності [8]. Шепель Т.В. аналізує географічну структуру зовнішньої торгівлі товарами України з іншими країнами світу, визначає перелік проблем та напрями їх подолання [11]. Короленко Н.В., Ларіна Т.І. досліджують тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України в умовах пандемії COVID-19, визначають заходи, які можуть ефективно вплинути на міжнародну торгівлю країни та покращити стан експорту [5]. Борковська А.В. наводить показники впливу реального стану зовнішньоекономічної діяльності на стан платіжного балансу України [2]. Мадяр Р.О. досліджує стан зовнішньоторговельних відносин України з ключовими країнами-партнерами, визначає перспективи розвитку [6].

Однак, під впливом соціальних, політичних та економічних факторів ситуація у зовнішньому середовищі постійно змінюється, отже міжнародна економічна діяльність України потребує постійних досліджень.

Постановка завдання. Метою написання статті є визначення сучасних тенденцій розвитку міжнародної економічної діяльності України з урахуванням змін зовнішнього середовища; здійснення SWOT - аналізу для виявлення сильних, слабких сторін, можливостей, загроз та напрямів подолання слабких сторін, вирішення проблем в міжнародній економічній діяльності, з використанням сильних сторін та можливостей.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні український експорт, в основному, складається з товарів з низькою технологічною складовою. У країні відсутні сприятливі умови для підвищення ефективності експортної діяльності. Показником економічного розвитку країни є перевага експорту товарів над імпортом, а інтенсивність цього розвитку залежить від співвідношення обсягів експорту та імпорту.

Міжнародна економічна діяльність передбачає торгівлю будь-якої країни з іншими країнами, що складається з оплачуваного ввозу (імпорту) й оплачуваного вивозу (експорту) товарів і послуг.

Аналіз статистичних даних свідчить, що у 2020 році експорт товарів становив 49212,9 млн. дол. США або 98,3%, порівняно із 2019 роком, імпорт товарів у 2020 році становив 54091,3 млн. дол. або 89,0%, порівняно з 2019 роком. Негативне сальдо склало 4878,4 млн. дол. (у 2019 р. також негативне сальдо – 10745,6 млн. дол.). Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 0,91 (у 2019 році – 0,82) [3].

Значною мірою скорочення, за підсумками 2020 року, було сформоване меншими надходженнями від експорту металів та виробів з них. Так, поставки товарів цієї групи скоротилися на 1,2 млрд. дол. США, що було на 11,7 % нижче від показника попереднього року. Також скоротився експорт паливно-енергетичних матеріалів (на 307 млн дол. США або на 35,6 %) і машин, устаткування та транспорту (на 98 млн дол. США або на 1,8 %) [3].

За підсумками 2020 року сформувався негативне сальдо зовнішньої торгівлі товарами України, його обсяги зменшилися майже вдвічі порівняно з 2019 роком. Скорочення торгівлі з країнами ЄС відбулося на тлі збільшення торгівлі з іншими країнами, що за умови збереження позитивного сальдо у торгівлі з ними, сприяло покращенню платіжного балансу України.

До ТОП-10 країн-партнерів з позитивним значенням сальдо у 2020 році, в порівнянні з 2019 роком, входять: Єгипет (1537,4 млн. дол.), Індія (1250,6 млн. дол.), Нідерланди (1067,8 млн. дол.), Саудівська Аравія (617,1 млн. дол.), Республіка Молдова (605,6 млн. дол.), Іспанія (515,1 млн. дол.), Індонезія (457,6 млн. дол.), Об'єднані Арабські Емірати (378,2 млн. дол.), Бангладеш (260,5 млн. дол.), Болгарія (221,3 млн. дол.) [3,7].

Найбільша питома вага в українському експорті у 2020 році належить продукції АПК та харчової промисловості – 44,8%, продукції металургійної галузі - 19,8%, менше – продукції машинобудування – 10,7%, мінеральним продуктам – 10,5% [3,7].

Основні торговельні країни-партнери України з експорту товарів у 2019 та 2020 роках зазначені в табл. 1.

Таблиця 1 – Основні торговельні країни - партнери України з експорту товарів

№ з/п	Назва країни	2019 рік		2020 рік	
		млн. дол. США	у % до загального обсягу	млн.дол. США	у % до загального обсягу
1	Європейський Союз	20750,7	41,5	18612,1	37,8
2	Китай	3593,1	7,2	7112,7	14,5
3	Російська Федерація	3242,8	6,5	2706,0	5,5
4	Туреччина	2619,0	5,2	2436,3	5,0
5	Єгипет	2254,1	4,5	1618,2	3,3
6	Індія	2024,1	4,0	1972,1	4,0
7	Білорусь	1549,8	3,1	1335,3	2,8
8	США	978,6	2,0	983,9	2,0
9	Саудівська Аравія	744,4	1,5	719,0	1,5
10	Індонезія	735,2	1,5	735,6	1,5

Джерело: складено автором на підставі [3; 7]

Найбільшим торговельним партнером з експорту товарів України у 2019 та у 2020 роках є країни ЄС. Водночас частка країн ЄС скоротилась з 41,5% у 2019 році до 37,8% у 2020 році. Відбулось суттєве зростання експорту до Китаю – з 7,2% у 2019 році до 14,5% у 2020 році, що сприяло збільшенню частки цієї країни в географічній структурі зовнішньої торгівлі товарами України. Спостерігається зменшення експорту до Російської Федерації з 6,5% у 2019 році до 5,5% у 2020 році. Також зменшились обсяги експорту до Туреччини (з 5,2% у 2019 році до 5,0% у 2020 році), Єгипту (з 4,5% у 2019 році до 3,3% у 2020 році), Білорусі (з 3,1% у 2019 році до 2,8% у 2020 році) (табл.1).

Імпорт товарів за підсумками 2020 році, у порівнянні з 2019 роком, скоротився на 6,2 млрд. дол. США і становив 54,1 млрд. дол. США. Значною мірою на скорочення імпорту вплинуло зменшення Україною витрат на закупівлю паливно-енергетичних товарів на 4,2 млрд. дол. США, а також машин, устаткування та транспорту (на майже 2 млрд. дол. США). Водночас, протягом зазначеного періоду, збільшився імпорт продовольчих товарів та сільськогосподарської продукції на 759 млн. дол. США. Найбільша частка у загальному обсязі імпорту складає: продукція машинобудування – 32,3%, хімічної промисловості – 20,8%, агропромислового комплексу – 12,5%, металургійного комплексу – 5,8%, мінеральні продукти – 17,0% [3,7].

У 2020 році до ТОП-10 найбільших країн-партнерів з імпорту товарів до України належать: ЄС- 43,4% (23456,9 млн. дол.), Китай – 15,4% (8305,7 млн. дол.), Німеччина – 9,9% (5338,0 млн. дол.), Російська федерація – 8,4% (4542,4 млн. дол.), Польща – 7,6% (4088,8 млн. дол.), Білорусь – 5,3% (2874,4 млн. дол.), США – 5,5% (2955,4 млн. дол.), Туреччина – 4,5% (2415,0 млн.дол.), Італія – 3,9% (2127,5млн.дол.), Франція – 2,7% (1475,4 млн. дол.) Угорщина – 2,2% (1214,4 млн. дол.) [3].

Для виявлення тенденцій щодо ефективності міжнародної економічної діяльності країни проаналізовано показники експортно - імпортової діяльності за 2020 рік та аналогічні показники за 2013 рік. Експорт товарів у 2020 році, в порівнянні з 2013 роком (63312,02 млн. дол.), зменшився на 28,65 %, імпорт товарів у 2020 році, в порівнянні з 2013 роком (76963,97 млн. дол.), зменшився на 42,3% [3]. Товарна структура деяких товарів представлена в табл. 2.

Таблиця 2 – Товарна структура зовнішньої торгівлі

Назва товарів	2013 рік				2020 рік			
	Експорт		Імпорт		Експорт		Імпорт	
	млн. дол. США	у % до загального обсягу	млн. дол. США	у % до загального обсягу	млн. дол. США	у % до загального обсягу	млн. дол. США	у % до загального обсягу
Продукція рослинного походження	8876,0	14,7	2669,0	3,5	11890,1	24,2	1988,3	3,7
Недорогоцінні метали та вироби з них	17571,0	27,8	5003,0	6,5	9030,3	18,3	3127,7	5,8
Машини, обладнання та механізми; електричне обладнання	6975,0	11	12470,0	16,2	4487,1	9,1	11544,2	21,3
Реактори ядерні, котли, машини	3841,0	6,1	6909,0	9	1914,2	3,9	6074,2	11,2
Електричні машини	3431,0	4,9	5560,0	7,2	2572,9	5,2	5470,0	10,1
Засоби наземного транспорту, літальні апарати, плаваючі засоби	314,0	5,3	5444,0	7,1	756,6	1,5	5743,4	10,6
Судна	191,0	0,3	46,0	0,1	-	-	-	-

Джерело: складено автором на підставі [3; 7]

Найбільшу питому вагу експорту у 2020 році займають продукти рослинного походження – 24,2% (11890,1 млн. дол.). У 2013 році питома вага цих продуктів становила 14,7% (8876,0 млн. дол.), тобто у 2020 році питома вага збільшилась на 9,8%. Питома вага товарів з більшою часткою доданої вартості в експорті 2020 року, у порівнянні з 2013 роком (крім електричних машин), є меншою (машини, обладнання та механізми на 1,9%; реактори ядерні, котли на 2,2%; засоби наземного транспорту, літальні апарати, плаваючі засоби на 3,8%). Питома вага імпорту високотехнологічної продукції у 2020 році, в порівнянні з 2013 роком, збільшилась: машин, обладнання та механізмів, на 5,1%; реакторів ядерних, котлів, машин на 2,2%; електричних машин на 2,9%; засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плаваючих засобів на 3,5%. Така тенденція є негативною та свідчить про недосконалість технічного розвитку.

Для узагальнення сильних, слабких сторін, можливостей, загроз, розробки стратегії підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності України доцільно провести SWOT - аналіз, який представлено в табл. 3. За допомогою такого аналізу можна систематично оцінювати становище в міжнародній економічній діяльності, своєчасно передбачати та впливати на негативні тенденції.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Міжнародна економічна діяльність є потужним чинником розвитку економіки країни, вона має значний природний, ресурсний та кадровий потенціал, однак проведене дослідження виявило проблеми і негативні тенденції. Темпи зниження експорту у 2020 році спостерігаються у галузях з високою часткою доданої вартості, в експорті переважає сировинна складова. Натомість, в імпорті переважає високотехнологічна продукція, що свідчить про відсутність стратегії техніко-технологічного розвитку, що призводить до деіндустріалізації країни, а це є суттєвою загрозою для економіки України в цілому та для її міжнародної економічної діяльності.

В проведеному SWOT - аналізі досліджено зовнішнє та внутрішнє середовище міжнародної економічної діяльності України (табл. 3), визначено можливості та загрози, сильні та слабкі сторони. Розроблено заходи для покращення міжнародної економічної діяльності з урахуванням: можливостей та сильних сторін, впливу сильних сторін на подолання загроз, можливостей для подолання слабких сторін та надано пропозиції для усунення слабких сторін та загроз.

В умовах світової глобалізації економіки актуальність міжнародних економічних зв'язків зростає. Для підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності в Україні необхідно вирішити низку внутрішніх проблем: стабілізація політичної ситуації, припинення військових дій на сході країни, подолання корупції, забезпечення техніко-технологічного розвитку, впровадження інновацій, розробка і впровадження стратегії багатовекторності, реалізація стратегії публічної дипломатії-формування позитивного іміджу України.

Подальші дослідження полягатимуть у оцінці ефективності міжнародної економічної діяльності, виявленні загроз національній конкурентоспроможності та розробці пропозицій щодо їх подолання.

Таблиця 3 – SWOT - аналіз міжнародної економічної діяльності України

Внутрішнє середовище	Зовнішнє середовище	
	Можливості	Загрози
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток економіки країни. 2. Соціально-політична стабільність. 3. Обґрунтоване законодавство. 4. Активізація реформ, що створюють сприятливі умови для експортоорієнтованого сектору. 5. Припинення військового конфлікту. 6. Виникнення нових високотехнологічних, високорентабельних галузей. 7. Імовірність виникнення нових підприємств. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Світова економічна криза. 2. Монополізація ключових секторів національної економіки. 3. Висока залежність від зовнішньої допомоги. 4. Значний рівень тінізації економіки. 5. Сировинна орієнтованість економіки та висока залежність від імпорту 6. Орієнтованість економіки України на низькотехнологічні галузі. 7. Відсутність чіткої системи взаємодії державних органів з питань забезпечення зовнішньоторговельної безпеки. 8. Нерозвиненість зовнішньоторговельної інфраструктури. 9. Розвиток стратегічної ініціативи Китаю «Один пояс-один шлях». 10. Постійне зростання зовнішнього боргу. 11. Торговельний конфлікт між США і Китаєм. 12. Втягування України у торговельні війни. 13. Посилення співпраці США-Росія. 14. Підвищений рівень політичної та економічної нестабільності. 15. Зростання цін на енергоносії. 16. Пандемія COVID – 19.

Продовження таблиці 3

Сильні сторони	<ol style="list-style-type: none"> 1. Україна-Європейська держава. 2. Наявність природних ресурсів. 3. Великий економічний потенціал. 4. Найбільша територія серед країн Європи. 5. Наявність прогресивно налаштованої, освіченої частини суспільства. 	Зовнішнє середовище	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка стратегії розвитку науки, інноваційного підприємництва. 2. Розробка стратегії розвитку IT-ринку. 3. Створення привабливого інвестиційного клімату. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка стратегії використання власних природних ресурсів. 2. Реальні кроки уряду щодо подолання корупції. 3. Впровадження стратегії економічної безпеки. 4. Розробка стратегії перспективної спеціалізації та стратегічне включення у міжнародні виробничі та інноваційні мережі.
Слабкі сторони	<ol style="list-style-type: none"> 1. Деіндустріалізація економіки. 2. Сировинна орієнтованість експорту. 3. Недосконала законодавча база. 4. Низька диверсифікація основних експортних пропозицій. 5. Недовіра до уряду. 6. Дефіцит інвестування для модернізації експортоорієнтованих галузей. 7. Транспортно-логістичні обмеження. 8. Від'ємне сальдо торговельного балансу. 9. Корупція. 10. Скорочення малого і середнього бізнесу. 11. Висока залежність від зовнішніх геополітичних гравців. 12. Залежність від МВФ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розробка стратегії стабілізації політичної ситуації. 2. Припинення військових дій. 3. Виважена зовнішня політика. 4. Розробка стратегії щодо розвитку науково-технічного потенціалу. 5. Розробка стратегії щодо скорочення інноваційних та технологічних розривів з розвиненими країнами. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Удосконалення національного законодавства та практичної реалізації співробітництва з партнерами з розвитку в галузі боротьби з шахрайством та відмиванням коштів на національному рівні. 2. Розробка стратегії багатовекторності з урахуванням економічних інтересів України. 3. Реалізація стратегії публічної дипломатії – формування позитивного іміджу України у світі через інституціоналізацію та посилення функції публічної дипломатії в роботі закордонних дипломатичних установ України. 4. Розбудова сучасної цифрової та технологічної інфраструктури та екосистеми.

Джерело: складено автором

Список літератури

1. Аудит економіки України 2030 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://nes2030.org.ua/docs/doc-audit.pdf> (дата звернення: 10.05.2021).
2. Борковська А.В. Зовнішньоекономічна діяльність та її вплив на стан платіжного балансу України. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economica»*. 2020. № 23. С. 20-25.
3. Зовнішньоекономічна діяльність. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 14.05.2021).
4. Калюжна Н.Г., Ковтун Т.К. Критичні чинники та перспективи відновлення світової економіки в умовах глобальної рецесії COVID – 19. *Бізнесінформ*. 2020. №12. С. 39–46.
5. Короленко Н.В., Ларіна Т.І. Тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України в умовах глобальної кризи COVID-19. *Економіка та держава*. 2021. № 1. С. 59–65.
6. Мадяр Р.О. Ризики зовнішньоекономічної діяльності та ключові торговельні партнери України. *Економіка та держава*. 2020. № 9. С. 70–73.
7. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=7e82c6e6-e65b-44ae-8a9a-48b6851f6d47&tag=Infografika-import> (дата звернення: 18.05.2021).
8. Рахман М.С., Євтушенко А.А., Рудас Д.С. Зовнішньоекономічна діяльність України з країнами ЄС. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини*. 2020. № 47. С. 39–44.
9. Стратегія публічної дипломатії / Міністерства закордонних справ України 2021-2025. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/Стратегія/public-diplomacy-strategy.pdf> (дата звернення: 14.05.2021).
10. Томпсон А.А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии: Учебник для вузов / Пер.с англ. Под ред. Л.Г.Зайцева, М.И.Соколовой. Москва, ЮНИТИ, 1998. 576 с.
11. Шепель Т.В. Сучасні реалії та перспективи розвитку зовнішньої торгівлі України. *Бізнес інформ*. 2021. № 1. С. 49–58.

References

1. Audyt ekonomiky Ukrainy 2030. Kabinet Ministriv Ukrainy [Audit of the economy of Ukraine 2030. Cabinet of Ministers of Ukraine]. *nes2030.org.ua*. Retrieved from <https://nes2030.org.ua/docs/doc-audit.pdf> [in Ukrainian].
2. Borkovs'ka, A.V. (2020). Zovnishn'oeconomichna diial'nist' ta ii vplyv na stan platizhnoho balansu Ukrainy [Foreign economic activity and its impact on the balance of payments of Ukraine]. *Elektronne naukove fakhove vydannia z ekonomichnykh nauk «Modern Economica»*, Vol. 23, 20-25 [in Ukrainian].
3. Zovnishn'oeconomichna diial'nist'. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. [Foreign economic activity. State Statistics Service of Ukraine]. *ukrstat.gov*. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].
4. Kaliuzhna, N.H., & Kovtun, T.K. (2020). Krytychni chynnyky ta perspektyvy vidnovlennia svitovoi ekonomiky v umovakh hlobal'noi retsesii COVID – 19 [Critical factors and prospects for global economic recovery in the global recession COVID - 19]. *Biznes Inform - Business Inform*, Vol. 12, 39-46 [in Ukrainian].
5. Korolenko, N.V., & Larina, T.I. (2021). Tendentsii rozvytku zovnishn'oi torhivli Ukrainy v umovakh hlobal'noi kryzy COVID-19 [Trends in the development of Ukraine's foreign trade in the context of the global crisis COVID-19] *Ekonomika ta derzhava - Economy and state*, Vol. 1, 59-65 [in Ukrainian].
6. Madiar, R.O. (2020). Ryzkyky zovnishn'oeconomichnoi diial'nosti ta kliuchovi torhovel'ni partnery Ukrainy [Risks of foreign economic activity and key trade partners of Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava - Economy and state*, Vol. 9, 70-73 [in Ukrainian].
7. Ministerstvo rozvytku ekonomiky, torhivli ta sil's'koho hospodarstva [Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture]. *www.me.gov.ua*. Retrieved from <https://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=7e82c6e6-e65b-44ae-8a9a-48b6851f6d47&tag=Infografika-import> [in Ukrainian].
8. Rakhman, M.S., Yevtushenko, A.A., & Rudas, D.S. (2020). Zovnishn'oeconomichna diial'nist' Ukrainy z krainamy YeS [Ukraine's foreign economic activity with EU countries]. *Svitove hospodarstvo i mizhнародni ekonomichni vidnosyny - World economy and international economic relations*, Vol. 47, 3-44 [in Ukrainian].
9. Stratehiia publichnoi dyplomatii. Ministerstva zakordonnykh sprav Ukrainy 2021-2025. [Public Diplomacy Strategy. Ministry of Foreign Affairs of Ukraine 2021-2025]. *mfa.gov.ua*. Retrieved from <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/Стратегія/public-diplomacy-strategy.pdf> [in Ukrainian].
10. Tompson, A.A., & Striklend, A.Dzh. (1998). *Strategicheskij menedzhment. Iskusstvo razrabotki i realizacii strategii: Uchebnik dlja vuzov* [Strategic management. The art of developing and implementing a strategy]. Zajceva, L.G., & Sokolova, M.I. (Ed.). Moscow: JuNITI [in Russian].

11. Shepel', T.V. (2021). Suchasni realii ta perspektyvy rozvytku zovnishn'oi torhivli Ukrainy [Modern realities and prospects of Ukraine's foreign trade development]. *Biznes Inform - Business Inform, Vol. 1*, 49-58 [in Ukrainian].

Ljudmila Romaniuk, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)
Central Ukrainian National Technical University, Kropivnitsky, Ukraine

Current Trends in the International Economic Activity of Ukraine

International economic activity occupies a special place in a complex system of the global economic relations. It reflects the mutual economic dependence of trade and economic activities of different countries of the world. The significance of the development of international economic performance of each country is growing.

The purpose of the article is to determine the current state and trends of international economic performance of Ukraine, taking into account changes in the external environment. SWOT-analysis was introduced to identify strengths, weaknesses, opportunities, threats and ways to overcome weaknesses, solve problems in international economic activity, use strengths and opportunities.

International economic activity is a powerful factor in the development of the country's economy and has a significant potential in regard of natural, economic and human resources, but the study has also revealed problems and negative trends. To identify trends in the effectiveness of the country's international economic activity, export-import performance indicators for 2019, 2020 and similar indicators for 2013 were analyzed. In 2020 a decline in exports in the machine-building industry is observed. Furthermore, the exports are dominated by the raw material component. The growth rate of exported goods refers to industries with a small share of value added. At the same time, imports are dominated by high-tech products, indicating a lack of strategy of technical and technological development, which leads to the deindustrialization of the country, which is a significant threat to the economy of Ukraine as a whole and its international economic activity.

In the context of economic globalization, the importance of international economic relations is growing. To increase the efficiency of international economic performance it is crucial to address a number of domestic issues: stabilization of political situation, termination of military actions in the east of the country, overcoming corruption, ensuring technical and technological development, implementation of innovations at enterprises, development and implementation of multi-vector strategy, implementation of the strategy of public diplomacy in order to build a positive image of Ukraine.

Further research will focus on assessing the effectiveness of international economic activity, identifying threats to national competitiveness and elaborating recommendations for overcoming them.

export, import, SWOT - analysis, potential, activity, trade

Одержано (Received) 24.05.2021

Прорецензовано (Reviewed) 27.05.2021

Прийнято до друку (Approved) 31.05.2021

УДК 338.45:502.33:504.03(477)

JEL Classification: O14, O31, O25, Q57

DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6\(39\).55-67](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6(39).55-67)

Е. І. Шелудько, канд. екон. наук, ст. наук. співроб.

М. Ю. Завгородня, канд. екон. наук, наук. співроб.

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», Київ, Україна

Стимулювання розвитку «озеленення» промисловості України

В роботі наголошується на актуальності «зеленого» стимулювання в руслі кліматичних викликів, ощадного використання природних ресурсів, а також необхідності імплементації міжнародних вимог. Дослідження увібрало напрацювання зарубіжних вчених, оцінки міжнародних рейтингів та передові світові практики впровадження сучасних економічних механізмів державного стимулювання «озеленення» економіки. Простежена різниця у впровадженні еко-інновацій в Україні та європейських країнах. В роботі проаналізовано форми міжнародної допомоги, які можуть компенсувати недостатність доступних ресурсів. Отриманий результат – сукупність можливих інструментів – надає змогу більш системно впроваджувати «озеленення» промисловості України.

еко-інновації, промисловість, «зелене» зростання, інструменти «озеленення»

© Е. І. Шелудько, М. Ю. Завгородня, 2021